EIROPAS PARLAMENTS 2009 - 2014

Attīstības komiteja

2011/0177(APP)

2.7.2012

ATZINUMA PROJEKTS

Sniegusi Attīstības komiteja

Budžeta komitejai

par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam
(COM(2011)0398) – 2011/0177(APP))

Atzinumu sagatavoja: *Charles Goerens*

PA_NonLeg_Interim

IEROSINĀJUMI

Attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju ziņojumā iekļaut šādus ierosinājumus:

Attīstības palīdzība

1. atgādina, ka termiņš, lai īstenotu gan Tūkstošgades attīstības mērķus (TAM), gan kopējo mērķi nodrošināt oficiālajai attīstības palīdzībai (OAP) 0,7 % no NKI, — 2015. gads — ietilpst 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas (DFS) periodā; uzsver, ka pēc tam, kad 2011. gadā salīdzinājumā ar 2010. gadu strauji samazinājās OAP apmērs 14 Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs un kopējās OAP īpatsvars NKI samazinājās no 0,42 % līdz 0,4 %, nākamā DFS ir izšķiroša iespēja ES līdzekļu devējiem atsākt pildīt savas starptautiskās saistības; uzsver, ka attīstības palīdzībai paredzētie ES budžeta līdzekļi papildina dalībvalstu centienus šajā jomā un palīdz tām sasniegt attiecīgos mērķus, nodrošinot īpaši svarīgu sviras efektu attiecībā uz mazāko dalībvalstu attīstības palīdzības budžetiem;

2. pauž īpašu lepnumu par to, ka pēdējos desmit gados ir būtiski uzlabojusies ES sniegtās palīdzības kvalitāte, padarot ES iestādes par pasaules līmeņa līderi no palīdzības produktivitātes un pārredzamības viedokļa[1], jo tās nodrošina izmērāmus un ilgtspējīgus rezultātus miljoniem cilvēku taustāmu dzīves apstākļu uzlabojumu ziņā jaunattīstības valstīs; turklāt atgādina ES iestāžu būtisko lomu Eiropas attīstības palīdzības koordinēšanā un ES palīdzības salīdzinošās priekšrocības vairākās jomās, kuras ļauj nodrošināt to, ka ES sniegtā palīdzība ir produktīvāka, efektīvāka un paredzamāka nekā divpusēju programmu ietvaros sniegtā individuālu dalībvalstu palīdzība;

3. atzinīgi vērtē 4. izdevumu kategorijā paredzētā finansējuma palielinājumu, ko ierosinājusi Komisija, un uzsver, ka šajā izdevumu kategorijā, kura saskārās ar nepietiekamu finansējumu jau 2008.–2013. gada DFS, nevajadzētu samazināt līdzekļus saistībā ar daudzu dalībvalstu īstenoto taupības politiku; uzskata, ka vērienīgs finansējums, ko Komisija paziņojumā „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”"[2] ierosinājusi piešķirt ārējiem instrumentiem, it īpaši attīstības sadarbības instrumentam (*DCI*), humanitārajai palīdzībai un Eiropas Attīstības fondam (EAF), kuriem paredzētais finansējums ir attiecīgi tikai 2 %, 0,62 % un 2,96 % no ierosinātā ES budžeta kopapjoma, ir izšķiroši svarīgs ES un tās dalībvalstīm, lai tās varētu pildīt savas starptautiskās saistības attīstības jomā;

Elastīgums

4. norāda, ka pēdējos gados, cita starpā saskaroties ar aizvien biežākām un postošākām dabas katastrofām, gadu no gada nav bijuši pieejami pietiekami līdzekļi steidzamu dabas

[1] Sk. *European Union Peer Review 2012*, ESAO Attīstības palīdzības komiteja, 24.4.2012.; un *The Quality of Official Development Assistance Assessment 2009: Is Aid Quality Improving?*, Brūkingsa Institūts un Globālās attīstības centrs, 4.2.2012.

[2] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”", COM(2011)0500 galīgā redakcija, 29.6.2011., 20. lpp.

un humanitāro katastrofu seku novēršanai; pauž pateicību ES pilsoņiem par to, ka viņi, neraugoties uz finanšu un ekonomikas krīzi, kas skar vairākas ES dalībvalstis, nepārtraukti, stingri un aizvien vairāk atbalsta ES humānās palīdzības sniegšanu pasaules trūcīgākajiem iedzīvotājiem[1]; tādēļ uzsver, ka ir jānodrošina pienācīgs budžeta līdzekļu piešķīrums tām 4. izdevumu kategorijas budžeta pozīcijām, kas paredzētas humānajai palīdzībai un palīdzībai pārtikas jomā, kā arī reālistisks finansējums ārkārtas palīdzības rezervei;

5. stingri uzstāj, ka ir jāsaglabā ārkārtas palīdzības rezerve, kas īpaši lietderīga izrādījusies tās pašreizējā veidā, kā norobežota, nevienai konkrētai programmai neparedzēta rezerve ārpus 2014.–2020. gada DFS maksimālajām summām, un ka tai jānodrošina būtisks reālistisks līdzekļu piešķīrums, kurš Savienībai ļautu ātri reaģēt uz neparedzētām vajadzībām un negaidītām krīzēm, nepieciešamības gadījumā veicot īpašu līdzekļu mobilizāciju; uzsver, ka ārkārtas palīdzības rezerves iekļaušana 4. izdevumu kategorijā var izraisīt ES ārējai darbībai un it īpaši attīstības finansēšanai pieejamā vispārējā finansējuma samazināšanos; uzsver — lai nodrošinātu humānās palīdzības sniegšanas neatkarību, elastīgumu un ātrumu, kas ir izšķiroši svarīgi tās efektivitātei, ārkārtas palīdzības rezervei būtu jāpaliek ārpus noteiktajām DFS maksimālajām summām;

Attīstības sadarbības instruments

6. uzsver, ka diferencēšanas principa piemērošanai jānoved pie attīstības finansējuma koncentrācijas mazākā skaitā to partnervalstu, kas atbilst kritērijiem, lai piedalītos divpusējā sadarbībā ar ģeogrāfisku programmu palīdzību, nevis pie *DCI* paredzētā kopējā finansējuma samazināšanas, cita starpā ņemot vērā to, ka ES saglabās savu sadarbību ar partnervalstīm, kuras „kļūst kritērijiem atbilstošas", izmantojot *DCI* reģionālās un tematiskās programmas, kam arī nepieciešams pienācīgs finansējums;

7. uzsver ES pasaules līmeņa atbildību klimata pārmaiņu jautājumu risināšanā; atgādina, ka solījumiem, kas izriet no Kopenhāgenas un Kankunas nolīgumiem, kuru mērķis ir palīdzēt jaunattīstības valstīm risināt klimata pārmaiņu jautājumus, jābūt jauniem un pašreizējo attīstības palīdzību papildinošiem, saglabājot atbilstošu saskaņotības līmeni starp abiem politikas virzieniem; tādēļ atgādina, ka ES, neraugoties uz pašreizējo ekonomikas krīzi, jāsaglabā darbības vērienīgums un jānodrošina, ka klimata pārmaiņu jautājumu risināšanai paredzētais finansējums pilnībā papildina OAP 0,7 % mērķi;

8. norāda, ka Komisija *DCI* ietvaros ir ierosinājusi Panāfrikas programmu kā pilnīgi jaunu programmu, kuras finansējums būs aptuveni 4,3 % no *DCI* kopējā budžeta un kura papildinās citas pašreizējās ģeogrāfiskās un tematiskās programmas; uzsver, ka šī *DCI* darbības jomas paplašināšana pienācīgi jāatspoguļo *DCI* paredzētajā finanšu piešķīrumā;

Eiropas Attīstības fonds

9. principā atbalsta EAF iekļaušanu ES vispārējā budžetā; tomēr uzstāj, ka EAF iekļaušana ES budžetā nekādā gadījumā nedrīkst kalpot kā ieganstsES ārējās darbības un it īpaši attīstības palīdzības finansējuma vispārējai samazināšanai un ka

[1] Sk. Īpašo Eirobarometru Nr. 384 "Ziņojums par humāno palīdzību", 2012. gada jūnijs.

tai jānodrošina lielāka palīdzības paredzamība; uzskata, ka, ņemot vērā pašreizējo budžeta un ekonomikas krīzi, pastāv pārāk liels risks, ka EAF iekļaušana ES budžetā novedīs pie sadarbībai ar ĀKK valstīm paredzētā kopējā finansējuma samazināšanas; mudina Komisiju ievērot savu apņemšanos nekavējoties iesniegt priekšlikumu tam, kā saskaņot Parlamenta veikto EAF līdzekļu izlietojuma pārbaudi ar Parlamenta tiesībām pārbaudīt ES vispārējo budžetu, it īpaši *DCI*, kā arī priekšlikumu EAF iekļaušanai ES budžetā, sākot ar DFS laikposmam pēc 2020. gada.